

Але, незважаючи на зростання інтересу до кластерів і ефективний досвід їх впровадження в зарубіжних країнах, кількість кластерів в Україні збільшується досить повільно. Це пояснюється такими факторами: недосконалість нормативно-законодавчої бази по створенню і діяльності кластерів; відсутність досвіду і достатнього інформаційного забезпечення по створенню і функціонуванню кластерів; низьке сприйняття підприємствами інновацій; недостатня зацікавленість малих та середніх підприємств об'єднуватись у великі виробничі системи; відсутність інвесторів у зв'язку з інвестиційною непривабливістю регіонів; відсутність державної фінансової підтримки кластерних утворень.

Література.

1. Бакум В.В. Методологія розробки агропромислових кластерних утворень регіону / В. В. Бакум // Економіка АПК. – 2009. – № 4. – С. 38–45.
2. Бакум В.В. Самоорганізація в агропромислових регіональних кластерах / В. В. Бакум // Економіка АПК. – 2009. – № 1. – С. 21–28.
3. Войнаренко М. Концепція кластерів – шлях до відродження виробництва на регіональному рівні / М. Войнаренко // Економіст. – 2000. – № 1. – С. 29-33.
4. Семенов Г., Богма О. Кластери підприємств як передумова активізації розвитку регіональної економіки / Г. Семенов, О. Богма // Економіка та держава. – 2006. – № 4. – С.11-13.

ПРОЕКТУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО МОДУЛЯ, СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО НА ВИРОБНИЦТВІ МОЛОКА

***Вознюк Л.А., студентка*,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка***

Сучасний стан аграрного сектора економіки України характеризується глибокою затяжною системною кризою, яка охопила економіку і соціальну сферу села. В наукових, політичних колах і в суспільстві тривають дискусії щодо впливу ринкових

---

* Науковий керівник – Турченко М.М., к.е.н., професор

трансформацій на кризову ситуацію в аграрному секторі. Ситуація, що склалася в останні роки в аграрному секторі, не дозволяє однозначно оцінити зміни, що відбулися під впливом аграрних трансформацій, і зумовлює необхідність виваженого, науково обґрунтованого підходу до подальших перетворень. Аграрна реформа в Україні має бути спрямована на структурну перебудову агропромислового комплексу, удосконалення його функціонально-компонентної територіальної структур, збалансування усіх його галузей, підвищення продуктивності та економічної ефективності використання аграрно-ресурсного потенціалу, стабільне нарощування виробництва агропромислової продукції, розв'язання продовольчої проблеми, насичення внутрішнього і зовнішнього ринку продовольчими товарами, поступовий перехід до ринкової економіки. Виходячи з цього впровадження тваринництва і зокрема виробництво молока є одним з найважливіших заходів для створення високопродуктивної і конкурентноспроможної аграрної сфери.

Для реалізації таких змін в розвинутих країнах застосовують таку форму виробництва тваринництва як стратегічний технологічний модуль. Він охоплює шість основних параметрів розрахунку: поголів'я сільськогосподарських тварин, обсяги виробленої продукції, потреба у посівній кормовій площі, потреба в операційному персоналі, потреба у персоналі сфери управління. Використання віртуального стратегічного технологічного модуля на 1000 голів ВРХ дозволить нам обрахувати основні параметри реальної стратегічної зони господарювання молочного напрямку яку рекомендується створити в межах Геніївської сільської агломерації Зміївського району Харківської області. Результати розрахунків представлені в таблиці.

З таблиці видно що для реалізації нормативного молочного технологічного модуля Геніївської сільської агломерації необхідна площа у розмірі 5551 га, 5280 голів ВРХ і 368 чоловік операційного персоналу. Впровадження такого модуля дозволить нам досягти значних результатів у тваринництві і підняти економічний рівень цієї стратегічної зони.

Розвиток аграрного сектора у окремих районах можна забезпечити шляхом об'єднання невеликих господарств і створення нових, великих, стійких до змін підприємств, які могли б сприяти відродженню сільського господарства, а особливо тваринництва. Саме цьому і сприяє впровадження стратегічного технологічного модуля.

**Нормативний молочно технологічний модуль
потужністю 1000 голів ВРХ Геніївської сільської агломерації
Зміївського району Харківської області**

1. Поголів'я сільськогосподарських тварин		
Середньорічне поголів'я ВРХ у фізичному обчисленні	5280	Голів
в умовному обчисленні	4290	Голів
2. Обсяги виробленої продукції		
Молоко	12000	Тонн
Жива вага:		
ВРХ	495	Тонн
Свиней	396	Тонн
Звичайний гній	52800	тонн
Біогаз	2112	Тис. м3
3. Потреба у посівній кормовій площі		
Зернофуражні культури	1501	га
кормові	2700	га
З них багаторічні трави	1350	га
разом	5551	га
4. Потреба у інвестиціях		
Інвестиції	64000	Грн.
5. Потреба в операційному персоналі		
Тваринницькі підрозділи	178	Чол.
Рослинницькі підрозділи	105	Чол.
Ветеринарна служба	6	Чол.
Разом	368	Чол.
6. Потреба у персоналі сфери управління		
Всього	118	Чол.
З них вивільнені	26	Чол.